

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І. ПИРОГОВА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПАРАМЕДИК»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю І5 «Медсестринство»
галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
спеціалізація: І5.02 Екстрена медицина
Освітня кваліфікація: Бакалавр з екстреної медицини
Професійна кваліфікація: Парамедик

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

/професор Вікторія ПЕТРУШЕНКО

(протокол № 4 від 30.10.2025)

Освітня програма вводиться в дію з 01.01.2026

Ректор ЗВО

/професор Вікторія ПЕТРУШЕНКО

(наказ № 188 від 31.10.2025)

Вінниця - 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

«Парамедик»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю І5 Медсестринство
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціалізація І5.02 Екстрена медицина
Освітня кваліфікація: Бакалавр з екстреної медицини
Професійна кваліфікація: Парамедик

Ректор ЗВО

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

Гарант ОП

Валентина ЧОРНА

В.о.Начальник навчального
відділу

Галина МАЗУР

ПЕРЕДМОВА

Розробка, перегляд та редагування освітньо-професійної програми «Парамедик» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Навчальний рік	Затвердження Вченою радою ВНМУ (дата, протокол №)	Наказ ректора про введення в дію ОПП (дата, наказ №)	Дата введення в дію ОПП
за спеціальністю І5 Медсестринство спеціалізації І5.02 Екстрена медицина галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення			
2025/2026	Протокол № від	Наказ № від	

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Парамедик» за спеціальністю І5 «Медсестринство» спеціалізації І5.02 Парамедик для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» № 2145-VIII від 01.07.2014 р. (зі змінами), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 р. №1187 (зі змінами), Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2025 № 188 «Про внесення зміни до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти», Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, від 28.07.2010 р. №327, методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти // Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648); Наказ Міністерства освіти і науки України №1344 від 05.12.2018 р. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (зі змінами відповідно до Наказу МОН від 18.08.2025 № 1153); Наказ Міністерства освіти і науки України №842 від 13.06.2024 р. «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»; Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (Випуск 78 «Охорона здоров'я»), затвердженого Наказом МОЗ України від 29.03.2002 № 117 (зі змінами), Професійного стандарту «Парамедик», затвердженого Наказом ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України» від 19.09.2025 № 38.

Проектна група:

Валентина ЧОРНА	доктор медичних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини, гарант освітньої програми;
Микола ГОМОН	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів;
Григорій ЧАЙКА	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри акушерства і гінекології №1;
Анатолій ПІРНИКОЗА	директор КНП «ТМО «Вінницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф ВОР»
Наталія ГУМЕНЮК	старший викладач кафедри медицини катастроф та військової медицини;
Вікторія АНГЕЛЬСЬКА	старший викладач кафедри медицини катастроф та військової медицини;
Микола МЕЛЬНИЧЕНКО	асистент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та

медицини невідкладних станів, доктор філософії (Ph.D.)

Петро СЛОБОДЯН

асистент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів

Євгеній СОРОКА

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 222 Медицина 2 курсу медичного факультету № 1, випускник ОПП Парамедик

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Олександр КОСТЮК

директор КНП «Хмельницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Хмельницької обласної Ради»

Анатолій ГРИНЗОВСЬКИЙ

завідувач кафедри медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини Національного медичного університету ім.О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор

Дмитро КАРАМИШЕВ

декан факультету медичного №1, професор кафедри медицини катастроф та військової медицини Полтавського державного медичного університету

Профіль освітньої програми «Парамедик»
зі спеціальності І5 Медсестринство, спеціалізації І5.02 Екстрена медицина
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова МОЗ України Навчально-науковий інститут медсестринства
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	І5 Медсестринство
Спеціалізація	І5.02 Екстрена медицина
Форма навчання	Очна (денна, вечірня); заочна (дистанційна) – тільки на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); для спеціалізації І5.02 Екстрена медицина: заочна, дистанційна, дуальна – тільки для осіб, які мають професійну кваліфікацію «Бойовий медик» та досвід військової служби на посадах бойового медика взводу, старшого бойового медика (роті, батареї та їм рівних), інструктора із тактичної медицини роти (батареї) та їм рівних
Освітня кваліфікація	бакалавр з екстреної медицини
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – І5 Медсестринство Спеціалізація – І5.02 Екстрена медицина Професійна кваліфікація – Парамедик
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Парамедик»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 180 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 2 роки 10 місяців. Обсяг освітньої програми: - на базі повної загальної середньої освіти становить 180 кредитів ЄКТС; - заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми за спеціальностями галузі знань 22 Охорона здоров'я на базі ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), фахового молодшого бакалавра – не більше ніж 60 кредитів ЄКТС; - за наявності професійної кваліфікації «Бойовий медик» та досвіду проходження військової служби на посадах бойового медика взводу, старшого бойового медика (роті, батареї та їм рівних), інструктора із тактичної медицини роти (батареї) та їм рівних заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 30 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	Умови вступу визначаються Правилами прийому до Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України відповідно до чинного законодавства: Передумови: - наявність атестата про повну загальну середню освіту; - наявність диплома за спеціальностями галузі знань 22 Охорона здоров'я ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого

	бакалавра; - наявності професійної кваліфікації «Бойовий медик» та досвіду проходження військової служби на посадах бойового медика взводу, старшого бойового медика (роти, батареї та їм рівних), інструктора із тактичної медицини роти (батареї) та їм рівних.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	2026-2029
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи
2 – Мета освітньої-професійної програми	
Підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Медсестринство», спеціалізацією «Парамедик» полягає в підготовці конкурентноспроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, який володіє креативним клінічним мисленням та здатний використовувати набуті знання, уміння, навички, загальні і спеціальні компетентності для самостійного вирішення практичних проблеми і задач, пов'язаних з визначенням невідкладних станів та дій спрямованих на забезпечення надання швидкої, професійної, якісної та ефективної медичної допомоги хворим і постраждалим пацієнтам у будь-яких екстрених умовах із застосуванням знань із сфери медико-психологічних, соціальних наук, етики і деонтології, положень, теорій та методів фундаментальних, медичних та клінічних наук, використовуючи принципи академічної доброчесності.	
3 – Характеристика освітньої-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Спеціальність – І5 Медсестринство Спеціалізація – І5.02 Екстрена медицина Освітня кваліфікація «Бакалавр з медсестринства» Професійна кваліфікація «Парамедик» ОПП включає нормативні дисципліни загальної та фундаментальної підготовки – 20,5 % (34 кредитів), професійної підготовки – 47,7 % (94 кредитів), у тому числі виробничі практики – 9,1% (22 кредитів). Варіативна складова ОПП включає 22,7% (30 кредитів) вибіркового компоненту.
	Об'єкти вивчення та діяльності: організація та управління роботою медсестринських структурних підрозділів закладів охорони здоров'я, виконання всіх видів медсестринської діяльності та медсестринських втручань відповідно до спеціалізації «Екстрена медицина» професійної кваліфікації «Парамедик». Цілі навчання: підготовка фахівця спеціальності «Медсестринство» до організації та управління роботою у галузі невідкладної медичної допомоги, виконання всіх видів діяльності та втручань, трудових функцій, передбачених Професійним стандартом «Парамедик», кваліфікаційними характеристиками фахівців галузі знань «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності «Медсестринство», спеціалізації «Екстрена медицина», кваліфікації «Парамедик», які володіють необхідними знаннями та компетентностями для ефективного надання екстренної медичної допомоги на місці події, при транспортуванні до лікарні та на ранньому госпітальному етапі. Теоретичний зміст предметної області: Знання з питань охорони здоров'я населення, профілактики, діагностики та лікування захворювань людини на індивідуальному, сімейному та популяційному рівнях, необхідні для здійснення професійної діяльності фахівців за спеціальністю «Медсестринство», спеціалізацією «Екстрена медицина», кваліфікацією «Парамедик». Підготовка базується на формуванні

	навичок і компетентностей у галузі невідкладної медичної допомоги, включаючи принципи діагностики, лікування та стабілізації пацієнтів у критичних станах, знання вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності, законодавчої бази, професійної етики, комунікаційної компетентності, а також основ ділового спілкування та англійської мови за професійним спрямуванням. Методи, методики та технології: анамнестичні, клінічні, лабораторні та інструментальні методи, що застосовуються у діагностичному процесі для визначення провідних симптомів і синдромів, встановлення медсестринського діагнозу; організація догляду та опіки за пацієнтами; сучасні технології діагностики, лікування, профілактики, а також управління та організації роботи у сфері охорони здоров'я. Інструменти та обладнання: маніпуляційна техніка, діагностичні, лікувальні та реанімаційні пристрої, засоби моніторингу життєвих показників, транспортні носії, іммобілізаційні комплекти, кисневе та аспіраційне обладнання, дефібрилятори, засоби індивідуального захисту, а також інші медичні інструменти, необхідні для надання фахової діяльності на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.
Орієнтація освітньої-професійної програми	Освітньо-професійна; Має академічну та прикладну орієнтацію. Освітньо-професійна програма спрямована на теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці фахівців з надання екстреної медичної допомоги, які працюючи у складі мультидисциплінарної команди або самостійно, здатні до узагальнення отриманої інформації, визначення основних синдромів і тактики подальшого надання екстреної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах застосовуючи знання із сфери охорони здоров'я, медико-психологічних наук, етики, використовуючи принципи академічної доброчесності тощо.
Основний фокус освітньої-професійної програми	Загальна освіта в галузі «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності «Медсестринство» спеціалізації «Екстрена медицина», кваліфікації «Парамедик». Загальна програма в галузі охорони здоров'я, спрямована на знання з питань охорони здоров'я населення та вмінь діагностики і лікування невідкладних станів на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах, які необхідні для здійснення професійної діяльності. Базова вища освіта. Ключові слова: медицина, парамедик, невідкладний стан, екстрена медична допомога, догоспітальний та ранній госпітальний етапи
Особливості програми	Розроблену ОПП є можливість реалізувати в умовах ВНМУ ім. М.І. Пирогова, клінічними базами якого є потужні спеціалізовані центри, зокрема: КНП "Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О.І. Ющенка Вінницької обласної ради", КНП "Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М.І. Пирогова Вінницької обласної ради", КНП "Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради", КНП «ТМО «Вінницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф ВОР», КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1», Університетська клініка Вінницького національного медичного університету ім.М.І.Пирогова, навчально-тренінговий та медико-психологічний центри ВНМУ. ОПП «Парамедик» створює умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, що сприятиме розвитку професійних компетентностей, практичних умінь і сучасного клінічного мислення. Програма орієнтована на підготовку фахівців, здатних приймати інноваційні стратегічні рішення, ефективно діяти в екстрених ситуаціях, викладати, проводити наукові дослідження та впроваджувати

	новітні підходи у сфері екстреної медичної допомоги. ОПП реалізується у малих групах, викладається українською мовою.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітньою програмою «Парамедик» спеціальності І5 «Медсестринство», спеціалізації І5.02 «Екстрена медицина» фахівець здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (3221 – Парамедик) професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду за такими категоріями: Парамедик. Старший парамедик. Фахівець може здійснювати самостійну діяльність як фізична особа-підприємець та вести господарську діяльність (Національний класифікатор України класифікації видів економічної діяльності ДК 009:2010). Фахівець може займатися такими видами економічної діяльності: Секція Q. Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги Розділ 86. Охорона здоров'я Група 86.9. Інша діяльність у сфері охорони здоров'я клас 86.21. Загальна медична практика; клас 86.22. Спеціалізована медична практика; Клас 86.90. Інша діяльність у сфері охорони здоров'я Кваліфікований випускник здатен застосовувати сукупність принципів надання екстреної медичної допомоги пацієнтам різних вікових груп, що знаходяться у невідкладному стані в тому числі при надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціального та воєнного характеру.
Подальше навчання	Після закінчення навчання за ОПП І5 Медсестринство випускник має право: - вступати в магістратуру для здобуття ступеня «магістр» за спеціальністю І5 Медсестринство; - набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти, підвищення кваліфікації.
5 -Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісне, студентоцентроване навчання, ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Освітній процес здійснюється із застосуванням сучасних форм і методів навчання, зокрема інтерактивних лекцій, практичних занять у малих групах, клінічні розбори і дискусії, клінічні та симуляційні тренінги, майстер-класи, самостійної роботи, консультацій з викладачами, електронного тестування знань. Значна увага приділяється практичній підготовці на спеціальних тренажерах і симуляційних манекенах для відпрацювання навичок надання невідкладної допомоги, серцево-легеневої реанімації, іммобілізації, транспортування постраждалих. Освітній процес також передбачає доступ до онлайн-курсів і відеолекцій, опрацювання клінічних випадків, складання історій хвороби, участь у навчальних і виробничих практиках на базах екстреної медичної допомоги.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється за взаємоузгодженими 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою навчального закладу (від 0 до 200 балів), національною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, проміжний, підсумковий. Форми контролю: заліки, диференційні заліки, іспити, атестація випускників.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі надання

компетентність	екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою. ЗК 02. Здатність навчатися та самонавчатися. ЗК 03. Здатність до усного та письмового спілкування державною мовою. ЗК 04. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК 05. Здатність діяти на підставі етичних суджень. ЗК 06. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. ЗК 07. Здатність застосовувати знання на практиці. ЗК 08. Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність. ЗК 09. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей. ЗК 10. Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності. ЗК 11. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 12. Відповідально ставитися до завдань і обов'язків. ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 01. Здатність оцінити місце події на наявність загроз власному життю і життю інших людей, виявити фактори, що впливають на стан та здоров'я пацієнтів та забезпечити власну безпеку. ФК 02. Здатність зберігати недоторканість місця події, речових доказів та взаємодіяти з іншими екстреними службами; ФК 03. Здатність обстежити хворих і постраждалих на наявність невідкладних станів. ФК 04. Здатність проводити медичне сортування. ФК 05. Здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію. ФК 06. Здатність надати екстрену медичну допомогу при травмах чи захворюваннях захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, імунної, нервової систем, системи травлення та сечостатевої системи, при психічних розладах, при пошкодженнях опорно-рухового апарату, при дії зовнішніх факторів та при пологах; ФК 07. Здатність розраховувати дозу лікарських засобів, які вводяться пацієнту; ФК 08. Здатність здійснювати медичні процедури і маніпуляції: інгаляції, ін'єкції; забезпечувати внутрішньокістковий та периферичний внутрішньовенний доступи; ФК 09. Здатність виявляти та надавати допомогу при побічних реакціях на лікарські засоби; ФК 10. Здатність встановлювати сечові катетери, шлункові зонди, забезпечувати прохідність верхніх дихальних шляхів, виконувати декомпресійну пункцію плевральної порожнини, встановлювати назо- та орофарингіальні повітропроводи, надгортанні повітропроводи, здійснювати інтубацію трахеї та хірургічне відновлення прохідності дихальних шляхів. ФК 11. Здатність зупиняти кровотечі прямим тиском, тампонуванням та за допомогою механічних засобів для зупинки кровотечі. ФК 12. Здатність проводити стабілізацію хребта, стабілізацію та

	імобілізацію опорно-рухового апарату та накладати пов'язки при травмах. ФК 13. Здатність здійснювати серцево-легеневу реанімацію, у тому числі із застосуванням дефібрилятора та дихального обладнання; ФК 14. Здатність записувати та інтерпретувати результати електрокардіограми ФК 15. Здатність виконувати апаратні дослідження і невідкладні процедури та здійснювати підготовку пацієнта до інших досліджень. ФК 16. Здатність передавати до відділення екстреної медичної допомоги інформацію про процес надання медичної допомоги пацієнту на місці події та протягом транспортування до відділення, при необхідності допомагати персоналу відділення екстреної медичної допомоги. ФК 17. Здатність керувати транспортним засобом екстреної медичної допомоги. ФК 18. Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.
--	--

7- Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги.
ПРН 2. Знати і розуміти анатомію, фізіологію та інші фундаментальні медичні науки, що лежать в основі спеціалізації «Екстрена медицина», на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.
ПРН 3 Здійснювати оцінку безпечності місця події, демонструвати забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту.
ПРН 4. Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантності та неосудної поведінки.
ПРН 5. Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого /пацієнта.
ПРН 6. Знати групову належність затверджених лікарських засобів, особливості їх фармакокінетики та фармакодинаміки, способи введення, показання, протипоказання, взаємодію між собою, побічні ефекти, передозування та способи їх усунення, в т.ч. наркотиків.
ПРН 7. З абсолютною точністю продемонструвати методики введення лікарських засобів: внутрішньом'язово, підшкірно, внутрішньошкірно, довенно (в периферичні і центральні вени), внутрішньокістково.
ПРН 8. Продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.
ПРН 9. Провести первинне обстеження пацієнтів різних вікових груп, оцінити ступінь виявлених порушень, визначити потребу у проведенні екстрених рятувальних заходів.
ПРН 10. Продемонструвати ефективне забезпечення прохідності дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп із застосуванням інструментальних технік, включаючи інтубацію з оксигенацією, ручною та апаратною вентиляцією, а також хірургічне забезпечення прохідності дихальних шляхів.
ПРН 11. Описати ранні ознаки загрози раптової зупинки серця (раптової зупинки кровообігу – РЗК), вказати належні кроки для лікування РЗК та продемонструвати серцево-легеневу реанімацію (на симульованому пацієнті) у дорослих відповідно до сучасних міжнародних стандартів.
ПРН 12. Розпізнати РЗК у дітей вказати належні кроки для його лікування та продемонструвати серцево-легеневу реанімацію (на симульованому пацієнті) відповідно до сучасних міжнародних стандартів.
ПРН 13. Визначити критичні порушення серцевого ритму (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та вказати алгоритм подальших лікувальних дій.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програм

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники - керівник та члени проєктної групи, професорсько-викладацький склад кафедр Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, які забезпечують реалізацію освітньої складової ОПП «Парамедик», відповідають вимогам,
-----------------------------	--

	визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня, а саме мають відповідну кваліфікацію, підтверджений рівень наукової і професійної активності, є штатними співробітниками університету. До реалізації професійно-орієнтованої складової ОПП широко залучаються практикуючі спеціалісти, сертифіковані інструктори, члени міжнародних та національних професійних асоціацій, що підвищує інтеграцію теоретичної підготовки та практик, забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з чинним законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021). Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; клінічної бази для проведення практичних занять здобувачів вищої освіти або чинних угод на проведення практики в лікувальних закладах. Навчальна база структурних підрозділів ВНМУ та клінічних баз відділень дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні. Для проведення лекційних та практичних занять використовуються мультимедійні пристрої, комп'ютерна техніка. Навчальні аудиторії оснащені необхідними приладами та обладнанням, є комп'ютерні класи. Для реалізації практичних навичок в університеті створений симуляційно-тренінговий центр та підписані угоди із відповідними медичними закладами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня, включаючи: - належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, які містять методичні розробки до практичних занять, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти; індивідуальні завдання практичної та науково-дослідної спрямованості; методичні матеріали для проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, ситуаційні задачі, клінічні кейси, переліки теоретичних питань, практичних навичок з дисциплін); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власні Web-сторінки кафедр, які відповідають за підготовку бакалаврів з екстреної медицини; інтернет-зв'язок; бібліотека із сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями. Офіційний веб-сайт http://vnmu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і освітньо-просвітницьку діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо; - наукову бібліотеку із фондом у понад півмільйона примірників (більше 80% - з медичної тематики), залом електронної інформації (30 комп'ютерів) із вільним доступом до мережі Інтернет. Через IP-адресу бібліотеки забезпечено доступ до електронних платформ навчальних ресурсів компанії Elsevier: ClinicalKey, Complete Anatomy, Osmosis; баз даних платформи EBSCO: DynaMed, Nursing Reference Center Plus, Rehabilitation Reference Center; ресурсів BMJ Best Practice та BMJ Learning; ресурсів видавництва Bentham Science (рецензована наукова література, понад 130 наукових журналів в електронному та друкованому форматах, 800 електронних, книг, спеціалізованих баз

	даних), повнотекстових електронних ресурсів Research4Life (понад 150 тис. наукових журналів і монографій); ресурсів Physiopedia Plus; наукометричних баз (Scopus, Web of Science), до наукових медичних журналів видавництва Elsevier (понад 80 назв); баз даних Science Direct (понад 35 тис. електронних книг та 3 тис. журналів видавництва Elsevier); навчальних платформ Ambos; програми Strikeplagiarism для перевірки текстів на подібність, інституційного репозитарію (понад 5000 документів).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства, Закону України «Про Вищу освіту», Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова, індивідуальної заяви здобувача.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова, а також на підставі угод про співробітництво з окремими закладами з виконання спільних наукових розробок з актуальних для України проблем медицини, обміну науковими та науково-педагогічними співробітниками, здобувачами та аспірантами з закордонними університетами та медичними закладами, а також за індивідуальною заявою здобувача.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Перелік компонент ОП (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
2.1 ОBOB'ЯЗKOBІ КОМПОНЕНТИ ОП			
Загальна підготовка			
OK 1	Філософія	3,0	Диф. залік
OK 2	Історія України та української культури	3,0	Залік
OK 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	Залік
OK 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3,0	Диф. залік
OK 5	Медичне право	3,0	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом		15	
Фундаментальна підготовка			
OK 6	Латинська мова та медична термінологія	3,0	Диф. залік
OK 7	Анатомія та фізіологія людини	10,0	Іспит
	OK 7.1 Анатомія людини	5,0	
	OK 7.2 Фізіологія людини	5,0	
OK 8	Патологічна фізіологія	3,0	Диф. залік
OK 9	Медична апаратура	3,0	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент за циклом		19	
Професійна підготовка			
OK 10	Обстеження та визначення стану пацієнта	4,0	Диф.залік
OK 11	Основи медичної психології. Ментальне здоров'я	3,0	Диф.залік
OK 12	Клінічне медсестринство у: внутрішній медицині, хірургії, педіатрії, акушерстві та гінекології	12,0	Диф. залік
	OK 12.1 Клінічне медсестринство у внутрішній медицині	3,0	

	ОК 12.2 Клінічне медсестринство у хірургії	3,0	
	ОК 12.3 Клінічне медсестринство у педіатрії	3,0	
	ОК 12.4 Клінічне медсестринство у акушерстві та гінекології	3,0	
ОК 13	Санітарно-протиепідемічний режим в системі екстреної медичної допомоги	3,0	Залік
ОК 14	Медична маніпуляційна техніка	4,0	Залік
ОК 15	Медицина надзвичайних ситуацій та екстрена медична допомога при масових ураженнях	3,0	Диф.залік
ОК 16	Екстрена допомога при невідкладних станах з основами інфузійної терапії	6,0	Диф.залік
ОК 17	Розширені реанімаційні заходи	5,0	Іспит
ОК 18	Невідкладна допомога при шоківих станах, больових синдромах та токсикологія	6,0	Іспит
ОК 19	Екстрена допомога особливим категоріям населення	3,0	Залік
ОК 20	Невідкладні стани та реанімаційні заходи в педіатрії	4,0	Диф.залік
ОК 21	Екстрена медична допомога при патології ССС та загальній патології	3,0	Залік
ОК 22	Екстрена психіатрична допомога	4,0	Залік
ОК 23	Мікробіологія з основами епідеміології та профілактикою інфекцій	6,0	Диф.залік
	ОК 23.1 Мікробіологія	2,0	
	ОК 23.2 Основи епідеміології	2,0	
	ОК 23.3 Профілактика інфекцій	2,0	
ОК 24	Фармакологія та особливості застосування лікарських засобів в екстрених умовах	3,0	Іспит
ОК 25	Базова загальновійськова підготовка	3,0	Диф.залік
ОК 26	Екстрена медична допомога при ургентних станах в отоларингології та офтальмології	4,0	Залік
	ОК 26.1 Невідкладні стани в отоларингології	2,0	
	ОК 26.2 Невідкладні стани в офтальмології	2,0	
ОК 27	Гострі неврологічні захворювання	3,0	Диф.залік
ОК 28	Екстрена допомога при травмах	9,0	Іспит
ОК 29	Екстрена акушерська та гінекологічна допомога	3,0	Диф.залік
ОК 30	Основи загальної психології та психологія кризових станів	3,0	Диф.залік
Всього		94	
Виробнича практика			
ОК 31	Виробнича практика (1-й курс)	3,0	Диф.залік
ОК 32	Виробнича практика (2-й курс)	8,0	Диф.залік
ОК 33	Симуляційна практика (2-й курс)	3,0	Диф.залік
ОК 34	Переддипломна практика (3-й курс)	8,0	Диф.залік
Всього		22	
Вибіркові компоненти ОП			
1-й курс	Вибіркова компонента 1.1	3,0	Залік
	Вибіркова компонента 1.2	3,0	Залік
	Вибіркова компонента 1.3	3,0	Залік
2-й курс	Вибіркова компонента 2.1	3,0	Залік
	Вибіркова компонента 2.2	3,0	Залік
	Вибіркова компонента 2.3	3,0	Залік
	Вибіркова компонента 2.4	3,0	Залік
3-й курс	Вибіркова компонента 3.1	3,0	Залік

	Вибіркова компонента 3.2	3,0	Залік
	Вибіркова компонента 3.3	3,0	Залік
Загальний обсяг обов’язкових компонентів		150	
Загальний обсяг вибірових компонентів		30	
АТЕСТАЦІЯ		ЄДКІ	
Загальний обсяг програми		180	

ПРИМІТКИ:

1. Загальний обсяг нормативних практик в ОПП «ПАРАМЕДИК»:

ПРАКТИКИ		Кількість кредитів	Форма ПК
ОК 31	Виробнича практика (1-й курс)	3,0	Диф. залік
ОК 32	Виробнича практика (2-й курс)	8,0	Диф. залік
ОК 33	Симуляційна практика (2-й курс)	3,0	Диф. залік
ОК 34	Переддипломна практика (3-й курс)	8,0	Диф. залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ПРАКТИК		22	

1. Відповідно до Постанови КМУ від 21 червня 2024 р. №734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальнової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» в ОПП «Парамедик» включена ОК 25 Базова загальнової підготовка (БЗВП) як обов’язкова освітня компонента для громадян України чоловічої статі. Особи жіночої статі та особи, звільнені від БЗВП, можуть добровільно обрати ОК 25 Базова загальнової підготовка (БЗВП) для вивчення або вибрати будь-яку іншу дисципліну з переліку вибірових компонент освітньої програми на 2-му році навчання.

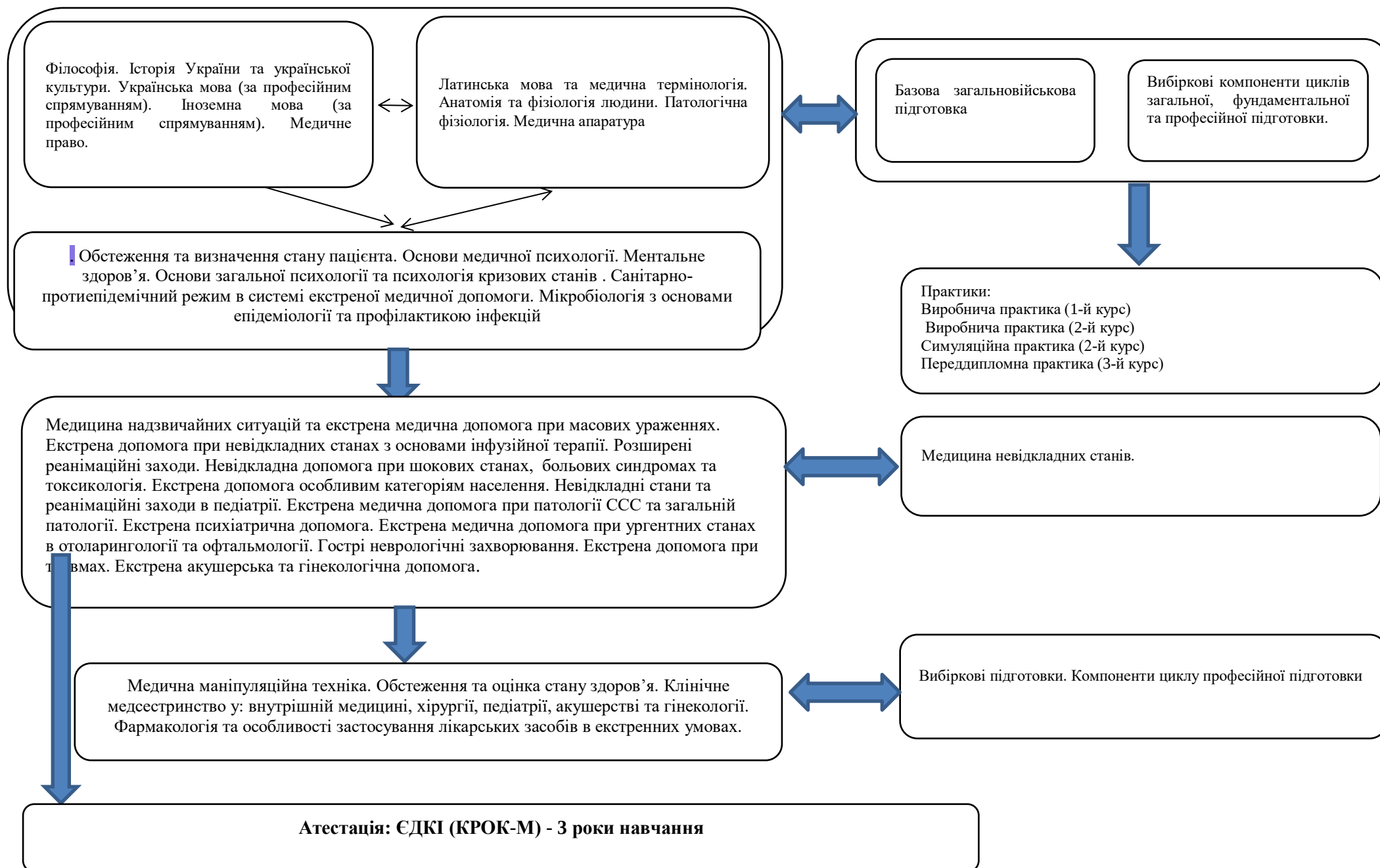
2. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (ст. 62, п. 15) здобувачі освіти за ОПП «Парамедик» ВНМУ ім. М.І. Пирогова мають право вибирати освітні компоненти вільного вибору (за переліком), а також вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти з аналогічним кредитним забезпеченням. В ОПП «Парамедик» вибірова складова програми включає: на 1-му році навчання – 9 кредитів, 2-му році навчання – 12 / 15 кредитів (залежно від проходження теоретичної підготовки БЗВП), на 3-му році навчання – 9 кредитів.

2.2 Структурно-логічна схема ОПП «Парамедик»

Код н/д	Освітні компоненти	Розподіл за роками навчання		
		1	2	3
ОК 1	Філософія	•		
ОК 2	Історія України та української культури	•		
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	•		
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	•		
ОК 5	Медичне право	•		
ОК 6	Латинська мова та медична термінологія	•		
ОК 7	Анатомія та фізіологія людини	•		
	<i>ОК 7.1 Анатомія людини</i>	•		
	<i>ОК 7.2 Фізіологія людини</i>	•		
ОК 8	Патологія		•	
ОК 9	Медична апаратура	•		
ОК 10	Обстеження та визначення стану пацієнта	•		
ОК 11	Основи медичної психології. Ментальне здоров'я	•		
ОК 12	Клінічне медсестринство у: внутрішній медицині, хірургії, педіатрії, акушерстві та гінекології			
	<i>ОК 12.1 Клінічне медсестринство у внутрішній медицині</i>		•	
	<i>ОК 12.2 Клінічне медсестринство у хірургії</i>		•	
	<i>ОК 12.3 Клінічне медсестринство у педіатрії</i>			•
	<i>ОК 12.4 Клінічне медсестринство у акушерстві та гінекології</i>			•
ОК 13	Санітарно-протиепідемічний режим в системі екстреної медичної допомоги		•	
ОК 14	Медична маніпуляційна техніка	•	•	
ОК 15	Медицина надзвичайних ситуацій та екстрена медична допомога при масових ураженнях		•	
ОК 16	Екстрена допомога при невідкладних станах з основами інфузійної терапії		•	
ОК 17	Розширені реанімаційні заходи			•
ОК 18	Невідкладна допомога при шоківих станах, больових синдромах та токсикологія			•
ОК 19	Екстрена допомога особливим категоріям населення			•
ОК 20	Невідкладні стани та реанімаційні заходи в педіатрії			•
ОК 21	Екстрена медична допомога при патології ССС та загальній патології			•
ОК 22	Екстрена психіатрична допомога	•		
ОК 23	Мікробіологія з основами епідеміології та профілактикою інфекцій			
	<i>ОК 23.1 Мікробіологія</i>	•		
	<i>ОК 23.2 Основи епідеміології</i>		•	
	<i>ОК 23.3 Профілактика інфекцій</i>		•	
ОК 24	Фармакологія та особливості застосування лікарських засобів в екстрених умовах		•	
ОК 25	Базова загально-військова підготовка		•	
ОК 26	Екстрена медична допомога при ургентних станах в отоларингології та офтальмології			•
	<i>ОК 26.1 Невідкладні стани в отоларингології</i>			•
	<i>ОК 26.2 Невідкладні стани в офтальмології</i>			•
ОК 27	Гострі неврологічні захворювання			
ОК 28	Екстрена допомога при травмах		•	•
ОК 29	Екстрена акушерська та гінекологічна допомога			•

ОК 30	Основи загальної психології та психологія кризових станів	•		
Вибіркові компоненти (ВК)		•	•	•

2.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОПП «ПАРАМЕДИК»

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми (здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр) за спеціальністю І5 Медсестринство, спеціалізації І5.02 Екстрена медицина галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, порядок здійснення якого встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021р. № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» (ЄДКІ), завершується видачею випускнику документа про вищу освіту встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: «Бакалавр з екстреної медицини».

Форми державної атестації	
ЄДКІ (3-й рік навчання, 6-й семестр)	Атестація здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який складається з таких компонентів: 1) інтегрований тестовий іспит «Крок»; 2) практично-орієнтований іспит

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2.3 Список використаних джерел

1. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII (зі змінами від 22.09.2025 р.) / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про освіту: Закон України № 2145-VIII (зі змінами від 31.10.2025 р.) / Верховна Рада України. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України № 848-VIII (зі змінами від 27.09.2025 р.) / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII (зі змінами від 31.10.2025 р.) / Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010: Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (va327609-10, поточна редакція від 29.12.2022). (зі змінами від 13.12.2024, підстава v7751930-24) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
6. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (із змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019, № 519 від 25.06.2020, № 686 від 11.06.2025) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p#Text>
7. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.11.2014 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1361731-14#Text>
8. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 10.09.2016 р. № 1328 «Про затвердження Зміни № 5 до національного класифікатора України ДК003: 2010». <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1328731-16#Text>
9. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (Редакція від 04.01.2024, підстава - 1134-2023-п). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.02.2025, підстава – 188-2025-п. № 1021) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
11. Наказ МОН України № 166 від 19.02.2015 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів». (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 340 від 23.03.2015) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0166729-15#Text>
12. Наказ МОН України № 1151 від 06.11.2015 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.11. 2015 р. за № 1460/27905. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15#Text>
13. Наказ МОН України № 600 від 01.06.2016 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» (зі змінами від 03.04.2024, підстава – v0441729-24). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0600729-16#Text>
14. Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, з яких запроваджено додаткове регулювання: Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2020 р. №673 (зі змінами від 31.05.2023, підстава – z0806-23) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0502-20#Text>
15. Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я»: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 334 (в редакції

Постанови КМ від 24.10.2025, підстава – 1327-2025-п)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334-2018-%D0%BF#Text>

16. Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. №1337 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1337-2020-п#Text>.
17. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 №1344; Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.08.2025 № 1153 «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 223 «медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/09.07.2024/223-Medsestrynstvo-bakalavr-zminy-973.vid.09.07.2024.pdf>
18. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-р#Text>
19. Операційний план реалізації у 2022-2024 роках Стратегії розвитку вищої освіти на 2022-2032 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-р#Text>
20. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2020 р. № 1089 (зі змінами від 20.06.2025, підстава – 707-2025-п) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п#Text>
21. Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді на період до 2025 року: Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.02.2021 №194. https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/80881/
22. Наказ МОН України № 1583 від 29.12.2023 "Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти"(стратегія безбар'єрності)" <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/Nakaz-1583.vid.29.12.2023.pdf>
23. Наказ МОН України № 842 від 13.06.2024 "Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти" <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-deiakykh-standativ-vyshchoi-osvity842>
24. Наказ МОН України № 973 від 09.07.2024 «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/09.07.2024/223-Medsestrynstvo-bakalavr-zminy-973.vid.09.07.2024.pdf>
25. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» від 23.04.2024 № 3642-IX/ Верховна Рада України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>
26. Зміни до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 лютого 2019 року № 419, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 20 березня 2019 року за № 279/33250: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24 травня 2024 року № 900 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1035 від 14.06.2024) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0873-24#Text>
27. Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 р. №734. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>

